

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. augusztus 11.

32. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

Terjed az uzsora.

A hitelmegvonások és az azokkal kapcsolatos súlyos pénzügyi viszonyok már is megteremtették szomorú következményeiket. Rohamosan terjed az uzsora. A vidéki pénzügyi intézetek kénytelenek a helyzet hatása alatt a lehető legszűkebb keretek közé szorítani munkásságukat. A legtöbbje tartja a régi hiteket, de újakat nem engedélyezhet. Ámde a hitelélet nem szünetelhet, folytonosságát kénytelen fentartani, mert egyébként megállásra lenne kényszerítve az egész gazdasági tevékenység. De már azért sem szünetelhet, mert a pénzügyi intézetek visszafizetésekre kényszerítve a fővárosi nagybankok által, maguk is kénytelenek a visszafizetéseket követelni. Ennek az a természetes következménye, hogy a tőkék felett nem rendelkező gazda, iparos vagy kereskedő — kénytelen kötelességeinek eleget tenni — ott vesz hitelt, ahol az rendelkezésére áll. Mivel pedig pénzügyi intézet nem ad, folyamodik ahhoz, akinél megszerezheti az elhelyezésre alkalmas pénzt.

Kapcsolatban az imént leírt körülményekkel, az ország minden részébe nap nap után azt tapasztalják a pénzügyi intézetek, hogy a betétek fogynak és keresve hova fordításuk helyét és alkalmát, megállapították, hogy a kivett betéteknek csak egy része az, amely visszafizetésekre fordítható, egy másik jelentékenyebb része azoknak a hiteleknek kielégítésében keres elhelyezést, amelyek a pénzügyi intézetek által

nem elégtetnek ki. A betevők számottevő része kiszedi betéteit a legfőbb 4—5 százalékos kamatot fizető pénzügyi intézettől és megkezdte tőkével a magánüzérkedést. Teszi ezt természetesen azért, mert az adós, rá lévén kényszerülve, a takarékpénztár által megtérítendő betéti kamatnak kétszeresét is megfizeti neki.

A vidéki pénzügyi intézetek anyagi bajaihoz tehát társul szegődik az a veszedelem, hogy a betéteket elvonják és az eddig fillért fillér mellé tevő kis takarékoskodó tőkés a kiszedett betétekkel versenyt támaszt a takarékpénztáraknak.

Igen sok vidéki takarékpénztárról állították évtizedeken át, hogy uzsoráskodnak. Holott az ő uzsoráskodásuknak az eredménye az, hogy a vidék gazdasági élete jelentékenyen emelkedett, hogy mezőgazdaságunk óriási lépésekkel haladt előre, hogy akadtak vállalkozóink, akik csekélyke tőkékkel számottevő iparágakat voltak képesek művelni. A pénzügyi intézeti uzsora eddig csak pozitív eredményeket teremtett. De hogy most, mikor szinte lavinaszerűen gomolyodik lefelé a vidéki pénzügyi intézetek megszorultsága kapcsán a magánuzsora, hogy minő hatással lesz szépen gyarapodó közgazdaságunkra, bajos megmondani. A tények már ma is azt mutatják, hogy nagy baj szakadt reánk, mivel halomba dőlnek azok a számítások, amelyeken a legtöbb ipar alapította tevékenységét és eredményességének alapfiléit. Micsoda kavardás van annak a fejében, aki 7—8 százalékos váltóadós-

ságra alapította vállalkozását és most kénytelen 10—12 százalékos pénzzel, amelyet jó provízió mellett nyújtanak neki magánosok, folytatni vállalkozását tovább?

Az a veszedelem, amelyet a nagybankok hitelmegvonása okozott, immár egész sorozatát érleli meg a gazdasági egyedek pusztulásának. Hiszen naponta olvashatni virágzó vállalatok összeomlásáról. Az a pénzügyi intézet, amely a vidékre vitte a pénzt és segített vele életre támasztani a gazdasági vállalkozásokat, kénytelen munkáját beszüntetni. És amíg egyrészt felülről nem kap pénzt, odahaza elszedik tőle a betéteket. Persze a fővárosi visszszámítolási intézetek, amelyek eddig a vidéki intézetek bonításának megítélésében számbavették azok betéteit is, most, amikor neszét veszik, hogy a vidéken terjedő magánközösség ügylete az összehalmozott betétekből táplálkoznak és azokat vonják el a hitelközvetítésre predesztinált intézetektől, még szűkebb körre szorítják hitelezéseiket és megtörtént nem egy esetben, hogy a fővárosi intézetek egyikétől-másikától alapos hitelredukció iránt kaptak felszólítást, okulva rá az, hogy sokat veszítettek betéteikből. Pedig a kiszedett betéteket azok kapták, akik éppen a fővárosi intézetek hitelmegszorításai folytán hitelük kielégítése nélkül voltak kénytelenek a vidéki intézetekből eltávolozni.

A hitelélet pusztító kinövésai közt újabb tényező: a terjedő uzsora. Egyen-

TARCA

RÓZSÁK A PÁRNÁN.

Heinrich, Neuberg hercege felnyitotta szemét. Fehér selyem menyezetes ágya arannyal és elefántcsonttal díszítve. Arany lilomok, bibor árvácskák himezve mindennütt. Kint hidegen sütött a nap, a hőmérő husz fok hideget mutat, bent kellemes, illatos melegség.

Heinrich megmozdult. Valami lassan csuszott végig a párnáján. Vékony, fehér ujjával fölveszi, nincs meglepve. Fehér, illatos rózsák, halványzöld levelekkel, óriási tüskékkel. Ilyen nincs az egész hercegi parkban, de meg a városban sem sehol. Heinrich szeme megvillant.

— Már a hetedik! Csak tudnám ki küldi?!

Pár perc múlva belépett Clement von Radolin, Neuberg hercegeinek legmeghittebb barátja. Bejelentés nélkül járhatott ki és be a herceg szobájába, ahogy neki tetszett.

— Jól aludtál Harry? — kérdezte.

— Igen, — felelt a herceg, — de nézd megint mit találtam a párnámon.

— Arcátlan népség! — Pedig fél éjszakán keresztül lestem rá, és senkit sem láttam.

— Látod még is itt a rózsák ujját és holnap újra itt lesz. Ni! ma levél is van mellette. Lássuk, mi van benne.

Radolin tíz hosszú éve hű kísérlője a hercegnek. Akárhova megy, ő követi őt. Néha közbe is szól Heinrich intézkedéseinek, hisz Neuberg ura képtelen megtagadni még egy gyermek kérését is.

Most együtt olvastak végig a levelet.

„Ha a herceg kíváncsi, hogy vajjon ki küldte neki naponta a rózsákat, úgy jöjjön ma este kilenc órakor a kerti pavillonba ott fogja várni Rosita”.

— Elmegysz a találkára? — kérdezte Radolin.

— Természetes, hogy elmegyek — szölt a herceg. — Találkoznom kell vele.

Radolin összehuzta szemöldökét.

— Egyedül?

— Velem jössz te is. Ha szükség lesz rá, becsukod a szemedet. Nem először történik ez.

— Oh, nem is magamért aggódom, de hátha ez a hölgy nem is egyedül van, jó lesz revolvert vinni.

— Nem, nem viszek, és te se hozz. Nem háboruba megyek, hanem találkára — mondta nyugodtan a herceg, karját a feje alá helyezve. Tudom hogy merészség tőlem, amit teszek. De nem volt merészség Rositától éjnek idején belőpöznöm hozzám csak azért, hogy egy szál rózsát tegyen a párnámra, pedig a legjobb barátaim őrizték a szobám ajtaját. És én most revolverrel menjek hozzá? Nem! Gyávaság lenne, legfőbb megölnek, nos és ki fog sajnálni engem? Kinek jut az eszébe, hogy egy könnyet is ejtsen értem?

— Te elfelejtkezel a hű barátaidról, — mondja pátosszal Radolin.

Heinrich elnevette magát.

— Légy nyugodt Radolin, gondoskodom rólad a végrendeletemben. Hamarosan meg fogsz vigasztalódni.

— Annak dacára, hogy apámat megölted,

**Dolcsó
pénz!**

Váltó-, kötvény-, jelzálog- és törlesztéses kölcsönöket mérsékelt kamattal mellett nyújt a Mindszenti Takarékpénztár

lőre lappangó formában. De majd a termés beszállításának idején nyilvánvaló lesz, hogy miféle pusztításokat végzett az az eljárás, amely válogatás nélkül, gyakorta a legkíméletlenebbül törte össze azokat a láncszemeket, amelyekre át a hitelélet fenntartó eleme jut egyik hegyről a másikra. Megakadt ipari vállalatok, tétlenségre kárhozottatott kisvállalkozók már is siratják gazdasági munkájukat. De őszre majd hallhatjuk a kisgazdák panaszát is és nyilvánvaló lesz, hogy azok a kíméletlenségek, amelyek a hitelmegvonások formájában jutottak osztályul a vidéki pénzintézeteknek, megtermették legfanyarabb gyümölcsüket: a gazdasági egyedek elpusztítását s ennek folyamánaképpen az uzsora terjedését is.

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Ögróf Pallavicini Alfonz, a mindszent-algyői hitbizományi uradalom birtokosa f. hó 9-én érkezett Pusztaszerre, ahol néhány napig fog tartózkodni, kizárólag a saját gazdálkodásának ügyeivel foglalkozván. — Tary István főszolgabíró ma reggel jött haza Gleichenbergből, ahova megrongált egészségének helyreállítása végett ezelőtt két hónappal elutazott. Hivatalának vezetését csak szabadságának lejártá után veszi át.

— **Tanfelügyelőség Szentesen.** Még a kora tavasszal jelent meg a hír a szentesi lapokban, hogy Szentesen, mint a vármegye központján, még lehetőleg ez évben tanfelügyelői kirendeltséget fognak felállítani, Szegeden pedig megmarad továbbra is a tanfelügyelőség. Mint értesülünk, most a hír annyiban fog változást szenvedni, hogy a kirendeltség helyett Szentesen fog kir. Tanfelügyelőség lenni, s a szegedi kir. tanfelügyelőség helyett Szegeden csak kirendeltség fog működni. Új tanfelügyelővé Gulyás Ferenc somogy megyei kir. tanfelügyelő van kinevezve.

— **Tanítói áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Barthalos Béla és neje Vizkelety Stefánia mindszeri tanító-pártját kérelmekre a halasi állami elemi iskolához

hidd el, nincs ki igazabban szeretne és hivebben ragaszkodna hozzád. Te igazságos voltál mindig.

A kerti pavillonra csillagos éjszaka borult. Heinrich sietve indult a találkára. A kivilágított ablak előtt megállt, benézett. Óriási négyszögletű kockakövekből volt az egész szoba kirakva. A kandallóban lobogott a tűz. Előtte egy vékony, magas lány ült.

Heinrich feléje tartott.

A lány rátekintett. Gyönyörű, nagy, kékes-szürke szeme megragadta Heinrich figyelmét. Gondolkozás nélkül benyitott.

— Oh hát mégis eljött, — szólt a lány.

Heinrich leült vele szembe.

— Hogyne, kíváncsi voltam a rózsák küldőjére.

— Nos, tehát most megismerheti, — mondta mosolyogva a lány.

— Hogy kerülhetett hozzám, én még soha életemben nem találkoztam magával.

— Pedig nagyon egyszerű. Titkos ut vezet innen a pavillonból az ön hálószobájába. Akarja látni?

Felkelt, egy rugót megnyomott, az egyik kőkocka kifordult a helyéből. Hosszu, sötét folyosó volt látható.

— Kicsoda maga és hogy hívják? — kérdezte kicsit idegesen Heinrich.

Megírtam, hogy Rositának hívják. Rokonom, ki a palota déli szárnyát építette, ismertetett meg a titkos lépcsővel. Azóta minden éjjel ott voltam a hálószobájában. Megölhettem volna, ha akartam volna.

— Miért nem tette?

— Mert azt akartam, hogy itt a pavillonban találkozzunk.

— Most itt vagyok, mit kíván tőlem?

— Adja ide a kezét. — Heinrich odanyuj-

helyezte át. — Barthalosék távozását mindenki őszintén sajnálja, mert néhány évi ifjúkordú ideje alatt nemcsak kartársaik becsülését, de a növendékek és szülők szeretetét is teljes mértékben kiérdemelték.

— **Halálozás.** Toldy István, a Pallavicini-uradalom nyugalmazott főgépésze e hó 5-én életének 75-ik évében Csanyteleken elhunyt. Toldy ezelőtt 5 évvel vonult nyugalomba. Nagy vidéken vált fogalomná az öreg Toldy bácsi egyénisége. Ismerte őt kicsi, nagy, de mindenki csak jó oldaláról. Mert rossz oldala nem is volt. Mintaképe volt Toldy a kiháló-félben levő régi magyar iparosnak, akit természetes esze után, munkájáért, használatosságáért, puritán polgári erényeiért minden rangú és rendű ember, aki vele érintkezett, tisztelt, becsült. Toldy 27 évig vezette a Pallavicini-uradalom gépműhelyeit, az ögrófi család és tisztikar megalapítására. Mutatja ezt azon körülmény, hogy a tisztikar jelentékeny számu tagja állotta körül ravatalát. Megelégedett, boldog családi életet élt; 12 gyermekkel áldotta meg az Isten, akiket fölnevelni bizony elég gondot okozhatott neki és feleségének. Boldog volt élő 28 unokájával, akiket gyakran szeretett maga köré gyűjteni. Határtalan öröme telt bennük. Amíg tehette, maga járt át Baksra Antal fiához, a főgépészi állásban utódjához, mert itten 10 unokáját szedhette térdeire. Sokat adott a barátságára. Jó katolikus volt. Porubszky csanyteleki plébános megható szavakkal méltatta érdemeit, amiket szűkebb hazája és vallása körül szerzett. A község, vidék, valamint a Pallavicini-uradalom területéről számos tisztelője, barátja jelent meg végtisztesség-tételénél. Nyugodjék békében!

— **Az új kiskunhalasi plébános.** A váci megyés püspök Kiskunhalasra plébánosnak a bemutatott három legtöbb szavazatot nyert pályázó közül Gulyás Ferencet, a nagykőrösi plébánia adminisztrátorát nevezte ki.

— **A Társaskör választmányi ülése.** Az ujonan alakított Társaskör alapszabályait az elnökség jóváhagyás végett a hatósághoz beterveztette. Ezt az alkalmat felhasználta a vezetőség arra, hogy a kör magáról életjelt adjon, amennyiben a f. hó 10-én megtartott választmányi ülésen azt a határozatot hozták, hogy f. hó 14-én este a Goldner-féle házban levő kör-

totta. — Most a másikat. — Közvetlen egymás mellett álltak, merően nézve egymás szemébe.

— Mit kíván tőlem? — kérdezte Heinrich közelebb hajolva.

— Én? ...

— Most, Rosita, most! — kiáltotta egy hang kívülről.

Ebben a pillanatban Heinrich keze hurokban volt. Egy erős kéz a földre teperte. A herceg mozdulni sem tudott. Feltekintett, Clement von Radolin állt előtte.

— Ügyes voltál, Rosita, azt hittem nehezebben fog menni, — mondta a lánynak.

— Csak azt csodálom, hogy egyetlen hangot sem ad, nem kiált segítségért.

Radolin most a herceg felé fordult. Nem szólította többé Harrynak.

— Fenség, most már megmondhatom, soha nem voltam hü barátja, soha, egy pillanatig sem.

— Én Radolin huga vagyok, — mondta szikrázó szemmel Rosita — és én gyűlölöm Fenségedet. Kivégeztette atyámat, még hozzá olyan csufos halállal. Ezt soha nem tudja egy Radolin megbocsátani.

Clement cigarettára gyújtott, nyugodtan vette át a szót.

— Nem fogjuk megölni fenségedet, egyszerűen csak erre a titkos folyosóra visszük, amit előbb mutatott Rosita. Viz és kenyér van ott bőven. Onnan nem fog kihallatszani sem a segélykiáltása, sem a jajgatása.

— És ha mégis meghallaná valaki? — szólalt meg végre a herceg.

— Akkor természetesen mi leszünk Fenséged hatalmában, mint most van ön a mienkben. Efelől azonban nyugodt vagyok.

Átkarolta a hugát, egymáshoz simultak.

helyiségben társasvacsorát rendez. Az erre szóló ívet az elnökség már kibocsátotta. Hisszük, hogy a kör tagjai ezen első összejövetelen teljes számban fognak részt venni.

— **Egyszerűsítés.** A kivételes nőülési engedélyek kieszközlése és elintézése eddig a legjobb akarat mellett is huzamos időt vett igénybe, mert e kérvények a havonként egyszer tartatni szokott közigazgatási bizottsági ülésből terjesztettek fel a honvédelmi miniszterhez. Ez ügyek intézésében lényeges gyorsítást hoz a legújabban kiadott honvédelmi miniszteri rendelet, mely szerint ezután a kivételes nőülési engedélyekért beadott kérvények közvetlenül a honvédelmi miniszterhez intézendők, ha azonban állítási lajstromkivonatára is van szükség, az ily kérvények főszolgabíró útján terjesztendők fel a honvédelmi miniszterhez. — Ezzel a célszerű egyszerűsítéssel a vármegyei központi adminisztráció évenként sok száz akta elintézésének terhétől szabadul meg. Ezt az eljárást jó volna az adminisztráció más ágában is követni.

— **Az új községi szervezeti szabályrendelet.** Koncz Lajos községi főjegyző az új szabályrendeletet — a bizottsági észrevételek figyelembe vételével — teljesen elkészítette. — Rövid időn belül a bizottságot az elnök össze fogja hívni, hogy még egyszer teljes egészében bírálat alá vehessék a szabályrendeletet, amely azután a legközelebb összehívandó községi képviselőtestületi gyűlés elé kerül. Az eddigi megállapodás szerint erre vonatkozólag külön közgyűlés lesz egybehiva, hogy azon semmi más ügygel, mint ezzel, foglalkozni ne kelljen.

— **Szabad a vadászat.** Augusztus elsején kezdődött meg a foglyaszás. A tyukfélék ez izletes husu faja igen kedves vadászszákmány s különös multság a vadászsport kedvelőinek jó vizslával a most még egyenként felröppenő madarak lepuffogatása. Minden pár a maga fészekaljával legelész a tengeri táblákon, gázos burgonyabokrok közt s a hajdinasokban, fenyvesekben. A fiatal foglyok augusztusban még egyenként, később már csapatosan szállanak. A fiatal rucák vadászására is ez az idő a legalkalmasabb. A fűzesekben, nádasokban, zombékos berkekben tartózkodik a tokos ruca s egyenként, lustán kél szárnyra. Később már kiszállanak a széles nyílt vizekre s ott már megközelíthetetlenek. Csak esti, vagy hajnali leszen kerülnek fegyvercső elé. Fácánra, nyulra augusztus 25-én szabadul fel a vadászterület a tila-

Most látszott csak, mennyire gyűlölök a herceget és mennyire szeretek egymást.

Ebben a percben fegyvercsörgés hallatszott és a kerti pavillon ajtajában egy csomó testőr jelent meg. Egyenesen a herceghez léptek és szó nélkül megszabadították a köteleitől.

A két testvér megkövülten nézett egymásra. Ki árulhatta el őket?

— Nem sok idejük volt gondolkozni, mert a testőrök most körülfogták őket. Megfordult a kocka. Ők lettek a rabok.

— A te hűségemben sohasem bíztam, Radolin, — mondta büszkén a herceg. — Erre az árulásra el voltam én készülve régen. Igazad lehet, ha gyűlölök, bár én nem voltam senkihez sem igazságtalan.

Intett a testőröknek, akik először Rositát bocsátották szabadon, majd Radolin kezéről vették le a békót. A herceg pillantásra sem méltatva őket, az ajtó felé tartott.

— Harry, — szólalt meg hálásan Radolin, a régi baráti hangon. Szemelláthatólag meghatotta a herceg nagylelkűsége.

Erre megfordult a herceg. Gögösen emelte fel a fejét.

— A cimem: Fenség! — mondta. — Önök pedig e perctől fogva szabadok. Mehetnek, ahova akarnak. Ha jónak látják, próbálják meg újra megkísérteni azt, ami most nem sikerült.

Végignézte őket és kiment az ajtón. A testőrök utána.

— Alamizsnaként dobta vissza a szabadságunkat, — mondta fojtott hangon Radolin. — Most mit tegyünk? ...

— Amit a herceg tanácsolt! — vágott vissza szenvedélyesen Rosita. — Megpróbáljuk újra elfogni őt. Oh, milyen ember ez, Istenem! Csak ne gyűlölném őt ilyen féktelenül, mennyire tudnám akkor szeretni!

lom alól. A megyében egyáltalán kevés az apró vad. A rabló gazdálkodás mindent kipusztít. Legtöbb vad az uradalmakban van, ahol rendszeresen tenyésztik és védik a vadat s ahol észszerűleg vadásznak. A községi vadászterületek minduntalan vadászberlőt cserélnek s ezek a jó urak, vadászberlők mindent kilőnek, arról azonban nem gondoskodnak, hogy a vadállomány vérkeresztezés által felfrissüljön s zord telekben buvóhelyekkel, élelemmel láttassanak el.

— **Vak tüzilárma.** Tegnap délelőtt 10 óra tájban a Wimmer-örökösök házában egy kátrányos hordó kigyuladt. A tüzet későn vették észre, úgy hogy már a kerítésre is elharapózott. A gyorsan megjelent tűzoltóság pillanat alatt elnyomta a tüzet. Nagyobb kár szerencsére így nem származott.

— **A hazai ipar támogatása.** A törvényhatóságok, rendezett tanácsú városok, nagy- és kisközségek területükön levő, vagy ott letelepedni szándékozó ipartelepeknek nyújtandó törvényhatósági vagy községi kedvezmények ellenében a legtöbb esetben nem kötik ki a hazai tisztviselők és munkások, valamint hazai ipar védelmére vonatkozó és a törvényben részletesen körülírt feltételeket. Minthogy e feltételek kikötésének elmulasztása esetén előállhat az a visszas helyzet, hogy a községi kedvezményekben részesülő gyárak a hazai munkásokat és a hazai termelést a külföldével szemben hátrébe szoríthatják, a belügyminiszter felhívja az illetékes tényezőket tegyék meg a kellő intézkedéseket arra, hogy mindazon esetekben, amidőn valamely iparvállalatnak kedvezmények helyeztetnek kilátásba, ezek ellenében okvetlenül kötfessék ki, hogy az alkalmazandó tisztviselők, művezetők és munkások legalább háromnegyed részben magyarok legyenek, továbbá hogy a szóbanforgó ipartelepek az összes építési és berendezési tárgyakat, valamint az üzemhez szükséges anyagokat és félgyártmányokat, ha ezek a magyar korona országaiban megfelelően készülnek, illetőleg termelhetnek, a hazai ipar, illetőleg termelés révén beszerezni és külföldi beszerzés szüksége esetén a kereskedelemügyi miniszter engedélyét előzetesen kieszközölni tartozik.

— **Mit jósol Meteor?** Augusztus hó változási napjai Meteor szerint a következők: 12, 13, 14, 19, 20, 22, 27. A 12. csapadékot hoz, de nem sokat; 13. erős meleg; 14. szeles, jóllehet némileg enyhíti a meleg jellegét, mely utóbbi azután egyre jobban fejlék száraz jelleggel, míg a 20-ika zivatart ígér, követőleg száraz meleg, míg a 27-iki ismét zivataros, követőleg változó de inkább meleg jellegű idővel. — Legerősebb hatásuk: 12 csapadékos, 13 erősen meleg jellegű, 27 szintén zivataros lefolyással.

— **Ami nem történt meg.** Lapunk múlt számában „A koleráról“ című tudósításunkban Dörgencs urunk sok egyéb közt azt is papírra vetette, hogy olyasmi is szárnyra kelt a faluban, mintha egyik tanácsbeli a piaci nép közt azt hirdette volna, hogy amit az urak csinálnak, lári-fári, a kolera csak mese. Esküdteink ezen állítást magukra nézve sértőnek találták s lapunk szerkesztője előtt egyenkint is kijelentették, hogy még hasonló kifejezést sem használtak soha, sőt a legtisztább lelkiismerettel hajtották végre a felsőbb hatóság utasításait. Miután pozitív adat különben sincs birtokunkban, készséggel elhiszszük, hogy a sérelmes kijelentés nem történt meg, s Dörgencs urunk — ellenőrizhetlen forrás alapján — a tőle megszokott jóhiszeműséggel írta meg a kérdéses közleményt.

— **Uj napilap Szentesen.** A „Szentes és Vidéke“ című politikai lap, mely eddig hetenkint kétszer jelent meg, e hó 8-án napilappá alakult át, s mint az eddigi számokból látjuk, tartalma eléggé változatos. Laptársunk új vállalkozásához sok szerencsét kívánunk!

— **Rejtélyes halott.** Hétfőn este Oros-háza felől Szentesre érkezett egy hatvanévesnek látszó cigányember. Az öregcigány nagyon rosszul lehetett, mert alig tudott kívánszorgni a peronról. A rendőr meg is kérdezte mi baja, de csak értelmetlen választ adott. Mintha részeg lett volna, olyannak látszott. A rendőr hagyta, hogy elmenjen, de néhány perc múlva utána indult. Mintegy 200 m-nyire az állomástól a

földön fekvé találta meg. Akkorra már meghalt. A református temető hullaházába szállították át. Hogy ki volt az illető, nem lehetett megállapítani. Holttestét felboncolták és a községi temetőben temették el.

— **Kártya és kacérság.** Az illető férj, akiről itt szó van, szenvedélyes kártyás. Szorgalmas vendége a kártyaszobáknak kávéházaknak és kaszinóknak. A felesége viszont erősen udvaroltat magának, s míg a férfi egymásután adja le a százkoronásokat, az asszony csókokat ad le, cuppanósakat, tilosakat.

A férj egyszer maga is megtudta, hogy a felesége mellől eltávolodott a hüség. Haragosan ment haza és patáliát akart csapni. A felesége ezt előre megérezte és ő kezdte a civódást:

— Hát már megint a kártya-asztal mellől jössz? Mikor hagysz már föl egyszer a játékkal?

A férj ezt felelte:

— Mikor te a kacérsággal!

Az asszony felháborodva felelte:

— Szerencsétlen ember, hát egész életedben kártyázni akarsz?

Álom . . . ébredés.

(Egy kisleány naplójából.)

Ősz volt. Máskor a természet haldoklása nyomasztó hatást gyakorolt kedélyemre, most azonban lelkem nem érezte azt a bizonyos borongós hangulatot, mit a sárguló lombok, a napnak bizonytalan, rezgő fényásvai okoznak. Szóval az én lelki világom nem vett tudomást az ősznek e bús pompájáról.

Tavasza volt akkor nekem . . . Szerelmet, üdvöt hozó szép tavasz! . . . Lelkem virágai akkor bontogatták fejceskéiket; azt hitték, a haldokló természet hívős szele, dermesztő hidege nem fog nekik megártani. Pedig talán éppen ez ellentét, mely lelkivilágom s a természet között volt, okozta vesztüket.

Boldog voltam . . . E boldogság mély álomba ringatta lelkem kinyílt virágait. Tündéralom volt ez, mely feledtetni velem a valóságot: önzést, érdeket. Nem e földön jártam akkor. A szerelem édenkertje volt az én honom; ott álmodtam a jövőt, ott szereztem fogalmat a szerelem édes boldogságáról; hűséges szerelmem tünde képeit ott színezem ki.

Szerelmem fényes napja bearanyozta álomvilágom minden kis zugát. Piciny sugarai téged vettek körül, neked kedveskedtek, reám vetették visszfényüket. Boldog voltál — Te is — velem jártál ez álomvilágban. Együtt szenttük az illúziók illatos virágait. Lelkünk szentélyét s boldog nyugalomát csak a szülői ellenkezés zavarta meg néha-néha, miként a mély tónak sima tükrét egy-egy szikladarabnak a loccsanása. De biztunk a mindenható szerelem erejében, kitarításában.

E bizalom, e remény volt mentsvéra szerelmünknek, míg nem jött az — ébredés, a könnyörtelen való.

Szomorú ébredés volt az . . . Vihar, mely szép álmunkat eloszlátá; szerelmünket, reményünket sziveinkkel együtt szétépte. Kínos volt az ébredés mindkettőnknek, talán inkább nekem. Tavasz volt akkor a természetben, de ősz volt a lelkemben . . .

Lelkem virágai elhervadtak, a haldoklásnak szomorú képei, szürke sötét fellegei vonták körül, borították be szerelmem fényességét, mert ébredésem csalódás volt . . . Csalódám a hűséges, önzetlen, igaz szerelemben. Nem a tavasz ébredése volt az én lelkemben. Miként ősszel nem éreztem az enyészlet leheletét, úgy tavasszal nem nyílt számomra egy virág sem, nem dalolt a madár nekem, mert minderről az én fájdalommal megtelt lelkem nem vehetett tudomást.

Kínos vergődése a kétségbeesett szerelmemnek, könnyekkel átvirrasztott éjszakák! be sokat tudnátok mesélni sok kegyetlen, kőszívű embernek! . . . Megtelt a keserűség pohara . . . méreggá vált . . . Hűtlen kedvesem nélkül nem óhajtottam élni tovább . . .

Megmentettek . . . Szörnyű lelki harc után új életet akarok élni. Lelkembe a reménység sugara néha belopózik: még nyíllhat számomra virág, dalolhat nekem még madár . . . boldog

is lehetek még. Bár nem hegedt be szívemen a seb, de a kétségbeesés óráit túléltem: ezentúl élni és feledni akarok.

S majdan, ha a múlt homálya fedi a szomorú jelent, az emlékezés perceiben borongós ősszel, virágnyló tavasszal felkereslek lelkem szentélyében: picinyke édes álm . . .

— **Vásároljunk Kolozsvári-féle szappant, mert az a legjobb és legolcsóbb.**

Házeladás. Vida János szabónak a vásártér melletti Helfy-utca 235. számú háza **szabadkézből jutányos áron eladó.** Tudakozódhatni lehet ugyanott.

Butorok

Hálók, ebédlok, uriszobák, szalónok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, csillárok és zongorák szállítanak bárhova

kézpénzért, vagy rendkívül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy butoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél utazó mintákkal **díjmentesen küldetik bárhova.**

Modern Lakberendezési Vállalat

BUDAPEST, IV., Gerlóczy-utca 7. sz.

(Központi városháza mellett.)

Vegyeskereskedés

Mindszent község főutcáján, **italméréssel és trafikkal, olcsó házbérrel,** azonnal, esetleg később is **átadó**

Bővebb értesítést ad a „Mindszenti Lap“ kiadóhivatala, Mindszenten.

Szalonnát, zsírt és friss sertéshúst

mindenkor
a legolcsóbb
napi árban
csakis

Kardos István hentesnél
lehet

vásárolni!

Pallavicini-tér 7-ik szám.

Uj módszer!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Mindszenten, a Piac-téren (özv. Bárdos Flóriánné házában) levő **óra- és ékszer-üzletemet**

külföldi mintára rendeztem be, s úgy az óra-, mint az ékszer-javítását **24 óra alatt** jótállás mellett készítem el.

Állandóan nagy raktár: **függő és gyűrűkben, zseb- és faliórákban, nyakláncokban** és minden e szakmába vágó árukban.

Midőn ezen ujításra hívom fel a nagyérdemű közönség figyelmét, kérem szives pártfogásukat

Gottlieb Bertalan
órás és ékszerész.

Vida János férfiszabó

tudatja a n. é. közönséggel,
 hogy Dósa Elek szabómester
 üzletétől megvált és önálló

új szabó-műhelyt nyitott.

Készít mindenféle magyar- és
 úri-ruhát a raktárán levő,
 nagy választékú, bel- és
 külföldi szövetekből. ≡

Áraim a legolcsóbbak!

Munkám kiváló és tökéletes.

Szives megrendeléseket kér

Vida János férfiszabó.

Ajándéknak, ünnepnapra,
 betegeknek

előnyös egy postacsomag

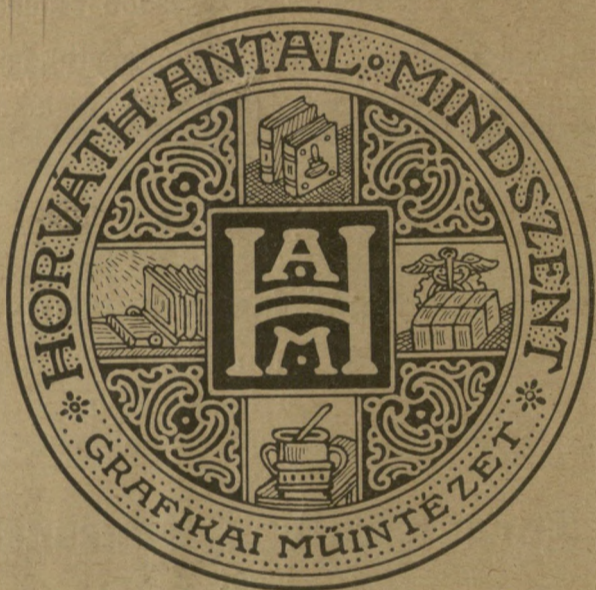
Jokaji gyógybor

kapható bérmentve 6, 8 és 10 korona
 árban, továbbá:

asztali bor 70 fillér, szamorodni 90 fillér,
 1 K 20 f, 1 K 50 f, asszúbor 2—5
 korona literenként

SZTARECZKY GÉZA

rk. ig. tanító és bortermelő
 TOLCSVA, (ZEMPLÉN-VM.)

Tudja-e már?

hogy kitűnő zamatu
 tisztán kezelt

jó fajborok

legolcsóbban

Vig Dánielnél kaphatók

Schvaroz József és Társa

Alapítási év 1884.

Budapest

VÁCI-KÖRUT 53.

Szabadalmazott **Ventzki** gőztakarmány-füllesztő

65, 100, 160, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Fülleszt 40—60 perc alatt!

Hordozható pálinkafőző üstök

100—400 liter ürtartalom.

AZ ÚJ SZESZADÓTÖRVÉNY ELŐIRÁSAI SZERINT.

Angol marha- és lónyirógépek és ollók!

VASUTI MENETREND

— Érvényes 1912. május 1-től. —

Ind.	Szeged	3 ²⁰	—	2 ⁴⁴	3 ⁵⁰ 8 ⁰⁰
Érk.	Hm.-Vásárhely	4 ¹³	—	3 ²⁶	4 ⁴⁵ 8 ⁴⁹
Ind.	Mindszent	4 ⁴⁵	7 ²²	3 ⁵⁰	9 ⁰⁰
Ind.	Mindszent	5 ³⁰	8 ²⁴	4 ⁵¹	10 ⁰⁰
Érk.	Szentes	6 ¹⁰	9 ¹⁴	5 ⁴⁰	10 ⁴⁷
Ind.	Szentes	6 ²⁰	10 ⁴⁹	6 ⁰⁰	—
Érk.	Szolnok	9 ²⁰	3 ⁰⁶	10 ⁰⁶	—
Ind.	Szolnok	gy. 9 ³⁵ 9 ⁴⁰	3 ⁴⁴	1 ⁴⁰ 2 ⁴²	—
Érk.	Budapest k. p.	11 ³⁰ 12 ³⁰	6 ¹⁵	5 ²⁰ 5 ⁴⁵	—
Ind.	Szentes	8 ³⁰	1 ²⁰	6 ³⁴	3 ⁰⁸
Érk.	Félegyháza	10 ¹⁶	2 ⁴⁴	8 ⁰⁵	4 ³⁰
Ind.	Félegyháza	gy. 10 ⁵⁷ 10 ³⁵	gy. 4 ¹² 3 ⁰⁶	3 ³¹	4 ⁴³
Érk.	Budapest ny. p.	1 ²⁵ 4 ⁰⁵	6 ³⁵ 7 ⁴⁵	7 ¹⁵	8 ⁴⁰
Ind.	Budapest k. p.	12 ⁰⁰ gy. 2 ⁰⁰	11 ²⁵	gy. 7 ⁰⁵	8 ⁵⁵
Érk.	Szolnok	3 ⁴¹ 3 ⁵³	2 ³⁹	9 ⁰⁹	11 ⁵²
Ind.	Szolnok	4 ⁵²	3 ⁴⁰	9 ⁴²	1 ²⁵
Érk.	Szentes	8 ⁰⁰	8 ¹²	12 ⁴⁵	5 ⁵⁹
Ind.	Szentes	4 ⁴²	8 ²⁹	1 ³⁵	6 ⁴⁰
Ind.	Mindszent	5 ⁴⁸	9 ²³	2 ²⁶	7 ⁴²
Érk.	Hm.-Vásárhely	6 ⁴⁰	nk. 10 ⁰⁴	3 ⁰⁹	8 ³⁵
Ind.	Hm.-Vásárhely	6 ⁵²	10 ¹⁰ 1 ⁵³	3 ⁴⁴	8 ⁵⁰
Érk.	Szeged	7 ⁴⁰	10 ⁴⁵ 2 ⁴³	4 ²²	9 ⁴⁶
Ind.	Budapest ny. p.	—	8 ⁴⁰ gy. 2 ⁴⁰	4 ³⁰	—
Érk.	Félegyháza	—	12 ²³ 5 ⁰⁶	8 ³⁰	—
Ind.	Félegyháza	7 ⁰⁷	12 ⁵¹ 5 ¹¹	8 ³⁵	—
Érk.	Szentes	8 ²⁷	2 ³⁸ 6 ³³	10 ⁰⁴	—
Ind.	Szentes	8 ²⁹	6 ⁴⁰	—	—
Érk.	Mindszent	9 ²³	7 ⁴²	—	—

A fekete vonallal aláhúzottak az éjjeli időt jelzik.

**A Mindszenti Lap-ban közzétett hirdetések
 mindenkor fényes eredménnyel járnak!**

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szent László fertőtlenítő Pipere-Szappan

kincset ér a háznál. Biztosan megóv min-
 den ragályos betegségtől és amellet remek
 illatával kiváló bőrfinomító anyaga foly-
 tán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt!!

Ára 70 fillér.